

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Mécs László pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Martinov Tibor ügyvéd által képviselt I.r., II.r. és III.r. alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és járulékai iránt a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt 12.P.21.793/2006. számon megindult és a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.005/2008/5. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 28. és Pfv.9. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 5.000 (ötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes pártfogó ügyvédjének díját és a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítélet a felperes keresetét, amelyben annak megállapítását kérte, hogy az alperesek megsértették személyhez fűződő jogát és amelyben az alpereseket személyenként 500.000 forint nem vagyoni kártérítésben kérte marasztalni, elutasította. A felperest az alperesek javára személyenként 12.000 forint első fokú perköltség megfizetésére kötelezte és úgy rendelkezett, hogy a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli.

A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint a felperest a Kiskunhalasi Városi Bíróság 1.P.20.091/1998/7. számú, illetve 10.P.20.650/2003/17. számú ítéletével, általános jelleggel,

cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezte, megállapítva, hogy a felperesnek az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége, hasadásos elmezavar idült formájában jelentkező betegsége, a pszichés állapotában is fellelhető gondolkodási zavarok és téveszme töredékek miatt állandó jelleggel, tartósan nagy mértékben csökkent. Az önálló lakással nem rendelkező felperes 1993. szeptember 21-e óta a ..-on lévő .. Pszichiátriai és Fogyatékos Betegek Otthonának lakója. Az I.r. alperes 2000. július 1-től ennek az intézménynek a vezetője, a II.r. alperes 2005. január 1-től gazdasági vezetője, a III.r. alperes pedig 2002-től kezdődően, főállásban, az intézményben pszichiáterként dolgozik.

A felperes kereseti tényállítása szerint az alperesek a vele szemben tanúsított magatartásukkal egészségét rontották, illetve 2005-ben és 2006-ban az intézményben tartott gyűléseken, ahol a felperes eltávolítása miatt egyesek aláírásgyűjtést kezdeményeztek, személyét becsmérő kijelentéseket tettek, őt „legazemberezték”, illetve „szélhámosnak, csirkefogónak” nevezték. A III.r. alperes pedig azért, hogy az intézményből való eltávolítását elérje, számtalan szükségtelen tesztet készíttetett vele. Az alperesek e magatartásukkal megsértették személyhez fűződő jogát, egészségi állapota e miatt megromlott és nem vagyoni kára keletkezett.

A jogerős ítélet a Ptk. 75., 76. és 78. §-ai alapján vizsgálta, hogy az alperesek terhére a felperes személyhez fűződő jogának megsértése megállapítható-e. Az elsőfokú bíróság széleskörű tanúbizonyítást folytatott le. Ennek alapján a jogerős ítélet megállapította, hogy a felperesnek az alperesek jogsértő magatartására vonatkozó előadását egyetlen tanú vallomása sem támasztotta alá. Erre tekintettel a jogerős ítélet mellőzte a felperes által felajánlott további bizonyítás lefolytatását, így a felperes által elővezetni indítványozott .. tanúkenti kihallgatását, mert álláspontja szerint a tanúk vallomásával szemben a felperes személyhez fűződő jogának megsértése teljes bizonyossággal akkor sem lenne megállapítható, ha a tanú megerősítené a felperes előadását. Dr. .. pszichiáter tanúkenti idézését és kihallgatását pedig szükségtelennek tartotta, mert a felperes idegállapotának megállapítása nem képezte közvetlenül a per tárgyát.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyet a Szegedi Ítéltábla által részére kirendelt (majd kérelmének megfelelően a Legfelsőbb Bíróság által felmentett) pártfogó ügyvéd készített. Ezt követően a Bács-Kiskun-Megyei Igazságügyi Hivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálatára által kirendelt dr. Mécs László pártfogó ügyvéd bejelentette, hogy a felülvizsgálati kérelmet a korábban előterjesztettel egyezően fenntartja és érdemben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett a felperes keresetének megfelelő ítélet

meghozatalát. A felülvizsgálati kérelem álláspontja szerint az eljáró bíróságok jogszabálysértően mellőzték .. tanú kihallgatását, aki szintén az intézet lakója volt, nem volt gyengeelméjű gondnokolt, így bizonyíthatta volna tényállításait. Dr. .. kihallgatásának elmulasztását is jogszabálysértőnek tartotta, mert az orvos tanú az egészségrontásával kapcsolatos, illetve a tesztek készíttetésében megnyilvánuló, a III.r. alperes által tanúsított jogsértő magatartást igazolhatta volna. Hivatkozott arra, hogy a tanúként kihallgatott .., bár zavart volt a vallomástétel során, utalt arra, hogy a felperest a munkagyűlésen „lefejezték” (helyesen azt mondta a tanú, hogy a felperest „lemészárolták”). Ezért tanúvallomása nem volt mellőzhető és indítványozta ismételt tanúkénti kihallgatását.

Az alperesek a jogerős ítélet hatályban való fenntartását kérték.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A jogerős ítélet a releváns tényállást helyesen állapította meg. A Pp. 164. § (1) bekezdés alapján annak bizonyítása, hogy az alperesek magatartásukkal, illetve kijelentéseikkel megsértették a Ptk. 76. vagy 78. §-ában védett személyhez fűződő jogait, a felperest terhelte. A felperes a kihallgatni indítványozott összes tanú tekintetében állította, hogy a tanúk alátámaszthatják kereseti tényállításait, így pl. azt, hogy az alperesek személyét becsmérő kijelentéseket tettek egyes munkagyűléseken. Ehhez képest a kihallgatott tanúk, ápolók és ápoltak egyike sem tudott olyan nyilatkozatot tenni, amely megerősítette volna a felperes kereseti tényállításait. A nyilvánvalóan zavart állapotban lévő .. értelmezhetetlen kijelentéséből olyan következtetést levonni, hogy az alperesek a felperes egészségét rontották volna vagy személyét becsmérőlték volna, nyilvánvalóan nem lehet. Csak utal arra a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. § (1) bekezdés alapján bizonyítás lefolytatásának nincs helye, ezért a tanú ismételt kihallgatására a felülvizsgálati eljárás keretében nem volt lehetőség. Ehhez képest helyesen foglalt állást a jogerős ítélet, hogy .. meg nem jelent tanú ismételt idézésére vagy elővezetésére és kihallgatására nincs szükség, mert a tanú esetleg pozitív vallomása a többi tanú vallomásával szemben sem lenne önmagában alkalmas a kereset alátámasztására.

A felperes általában kifogásolta, hogy a III.r. alperes, mint az intézmény által alkalmazott szakorvos felesleges teszteket készíttetett vele. Ez személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására nem ad alapot és nem tette szükségessé más kezelőorvos kihallgatását. Annak elbírálása, hogy a pszichiáter által elvégzett vizsgálat felesleges volt-e, nem tanúbizonyítás kérdése.

Mindezekre tekintettel tehát a jogerős ítélet a felperesnek a jogsértés megállapítására és kártérítés megfizetésére irányuló keresetét, a jogalap bizonyítottságának hiányában jogszabálysértés nélkül utasította el, ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta. A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles az alperesek jogi képviselétével felmerült felülvizsgálati eljárási költséget megtéríteni.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM r. 14. § alapján az állam viseli.

A felperest a felülvizsgálati eljárásban jogi segítségnyújtás körében pártfogó ügyvéd képviselte. A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a felperes pártfogó ügyvédje díjának viselésére perbeli ellenfele nem, hanem az állam köteles és a Pp. 87. § (2) bekezdés alapján annak mértékéről és kiutalásáról nem rendelkezett. A pártfogó ügyvédi díj összegét a 2003. évi LXXX. tv. 62. § (1) bekezdés a) pont alapján a pártfogó ügyvéd kérelmére az ügyben eljáró jogi segítségnyújtó szolgálat állapítja meg, miután a jelen határozatról az elsőfokú bíróság a Pp. 87. § (2) bekezdés szerint értesíti.

Budapest, 2009. március 18.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros Mátyás sk.
előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő